

Maaseutuohjelman hanke- ja yritystuessa sovellettavat lainsäädännön tulkinnat ja linjaukset Uudellamaalla

Sovelletaan siirtymäkauden 2021 - 2022 varoilla rahoitettaviin hankkeisiin

Hyväksytty MYR maaseutujaostossa 24.3.2021

Kehittämishankkeita koskevia linjauksia

- ELY-keskus priorisoi rahoituksessa elinkeinoja edistäviä hankkeita. Pelkästään, suoraan maaseudun asukkaille suunnattuja toimia, rahoitetaan pääsääntöisesti Leader-ryhmien kautta.
- ELY-keskus rahoittaa ainoastaan poikkeustapauksissa paikallisia kehittämishankkeita, kuten yleishyödyllisiä investointeja, mikäli ne ovat erityisen merkittäviä maaseudun kehityksen ja elinkeinonjen kannalta
- Tietoliikenneyhteyksien parantamista pidetään erityisen tärkeänä maaseudun kehittämisessä. Laajakaista- ja vesihuoltohankkeiden aktivointia voidaan tukea Leader-ryhmien kautta, mutta investointeja vain ELY-keskuksesta. Investoinnit ovat kalliita, eikä Leader-ryhmien varat riitä niiden rahoittamiseen. Leader-ryhmät voivat kuitenkin tukea yhteiskäytössä olevien kohteiden liittämistä verkkoon.

Yritystukea ja yritysryhmässä mukana olevia yrityksiä koskevat linjaukset:

- Ohjelman tavoite on maaseutualueiden kehittäminen. Tästä syystä Syken kaupunki maaseutuluokituksen mukaisella ulommalla ja sisemmällä kaupunkialueella ei tueta yrityksiä, ellei tuetulla toiminnalla ole selkeää kytköstä suomalaisiin maataloustuotteisiin tai Leader-ryhmien paikalliseen strategiaan.
- Pelkästään verkossa tapahtuvaa liiketoimintaa (täysin paikkariippumatonta, ei ns. kotitoimiston lisäksi muuta fyysistä toimitilaa) tuetaan vain, mikäli yritys sijaitsee ydin- tai harvaan asutulla maaseudulla tai kaupungin läheisellä maaseudulla, ellei tuetulla toiminnalla ole selkeää kytköstä Suomalaiseen maaseutuun tai Leader-ryhmien paikalliseen strategiaan. Tällaisen yrityksen sijainnin ensisijaisena perusteena on paikka, jossa yrityksen yleistä liikkeenjohtoa koskevat olennaiset päätökset tehdään.
- Vähittäis- ja tukkukauppaa ei kilpailullisista syistä tueta, ellei toimenpide liity suomalaisten maatalous- tai luonnontuotteiden myyntiin tai tärkeiden palvelujen saatavuuden turvaamiseen maaseutualueella. Edellytyksenä on, että vastaavaa palvelua ei ole paikkakunnalla tarjolla.
- Yrityksellä on oltava edellytykset jatkuvaan kannattavaan (ja työllistävään) liiketoimintaan. Esimerkiksi, jos toiminta perustuu pelkästään lomamökkien lyhytaikaiseen vuokraukseen, lomamökkien lukumäärän on oltava investoinnin jälkeen vähintään kolme ja hevostaloudessa, jossa toiminta perustuu pelkästään täyshoitopaikkojen vuokraukseen, tulee tallipaikkoja olla rahoituksen kohteena olevan investoinnin jälkeen vähintään 15.
- Jos myöntövaltuuden määrä valintajaksolla suhteessa ohjelman tavoitteita edistävissä hankkeissa haettuun avustukseen on alhainen, voidaan isoissa hankkeissa hyväksytty kustannus rajata miljoonaan euroon (koskee vain ELY-keskuksen rahoitusta).

- Maaseudun yritystukiasetuksen 36§ mukaan tulee rahoitettu investointi olla tuen saajan käytössä ja omistuksessa vähintään kolme vuotta tuen viimeisen erän maksupäätöksen päätöspäivästä lukien. Erityisestä syystä tuen myöntäjä voi määrätä käyttöajaksi viisi vuotta. Ely-keskus katsoo, että rakennuksen hankinnassa tai uudisrakentamisessa on syytä edellyttää pääsääntöisesti viiden vuoden pysyvyyttä, jotta tuella ei olisi keinottelua edistävää vaikutusta.
- Uudellamaalla ei tueta:
  - raskaiden maanrakennuskoneiden hankintaa
  - maataloustöiden koneurakointiin liittyviä investointeja
  - puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankintaa
  - liikennekäyttöön rekisteröityjen ajoneuvojen hankintaa
  - kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalvelujen tuottamista
  - yrityksen omien koneiden huoltokorjaamoita
  - pihvoja ja liikennöntialueita

Perustelut yllä mainituille:

- Maanrakennus on pääomavaltainen ja kilpailtu toimiala. Kaluston hankinnan tukemisella ei katsota olevan juurikaan työn kysyntää lisäävää vaikutusta, sitä vastoin se saattaa asettaa osan toimijoista muita edullisempaan asemaan. Kilpailusyistä raskaiden maanrakennuskoneiden hankintaa ei tueta.
- Maaseutuohjelman mukaan maatalouden alkutuotantoon liittyviä investointeja ei tueta maataloilla, jotka harjoittavat tai ryhtyvät harjoittamaan muuta yritystoimintaa. (Toimenpide 8.2.4. Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen/yleinen kuvaus toimenpiteestä). Tämä rajaa ulos mahdollisuuden tukea maataloustöiden koneurakointia tilan liitännäiselinkeinona. Ely-keskus katsoo, että maataloustöiden koneurakointiin liittyvien investointien tukemisesta tulisi selkeyden vuoksi pidättäytyä kokonaan (Maaseudun kehittämislain 31§ mukaan tuen kohdetta ei saa pysyvästi tai merkittävässä määrin käyttää muuhun kuin tuen kohteena olevaan toimintaan).
- Investointitukea ei myönnetä puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankintaan. Koneinvestointeja metsäperäisten raaka-aineiden käsittelyyn ja tuotantoon voidaan tukea, jos hakija pystyy esittämään todennettavan suunnitelman (hakkeen toimitussopimus ym.), josta käy ilmi, että kyseessä on uusiutuvien energiamuotojen, erityisesti bioenergian, kehittämistä, käytön lisäämistä sekä energiatehokkuuden lisäämistä edistävä investointi.
- Maaseudun yritystukiasetuksen 22§ mukaan investointitukea voidaan myöntää paikallisilla markkinoilla toimivalle yritykselle vain, jos yrityksen voidaan arvioida tuotteillaan tai palveluillaan korvaavan alueen ulkopuolelta hankittavia tuotteita tai palveluita taikka täydentävän paikkakunnan tai alueellista tarjontaa silloin, kun toimivat yritykset eivät kohtuudella kykene vastaamaan kysyntään. Kuntien tai valtion vastuulla on lakisääteisten peruspalvelujen tuottaminen (Kuntalaki 365/1995, Laki kunnan peruspalveluitten valtionosuuksista 1704/2009); Ely-keskus tulkitsee, että lakisääteisten peruspalvelujen järjestämiseen ei yritystukea voi myöntää, koska kyseessä on paikallinen palvelu, joka on lain mukaan järjestettävä kysyntää vastaavaksi joka tapauksessa.